

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони
здоров'я України
19 грудня 1997 року № 359
(у редакції наказу Міністерства
охорони здоров'я України
від 02 жовтня 2015 року № 650)

Зареєстрований в Міністерстві
юстиції України 03 лютого 2016
року за № 176/28306

Положення про порядок проведення атестації лікарів

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає механізм проведення атестації лікарів, яка проводиться з метою оцінки їх професійного рівня та складності виконуваних робіт, відповідності кваліфікаційним вимогам і посадовим обов'язкам. Атестація лікарів спрямована на удосконалення діяльності закладів охорони здоров'я усіх форм власності щодо подальшого поліпшення надання медичної допомоги населенню.

2. Основними завданнями атестації лікарів є визначення рівня професійної підготовки лікарів та можливості подальшого використання спеціалістів, підвищення їх кваліфікації.

3. Види атестації лікарів:

- 1) атестація на визначення знань і практичних навиків з присвоєнням (підтвердженням) звання «лікар-спеціаліст»;
- 2) атестація на присвоєння кваліфікаційної категорії;
- 3) атестація на підтвердження кваліфікаційної категорії.

4. Атестація на визначення знань та практичних навиків з присвоєнням (підтвердженням) звання «лікар-спеціаліст» проводиться в комісіях, що створюються при вищих медичних навчальних закладах та закладах післядипломної освіти.

5. Атестація на присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій проводиться комісіями, що створюються при Міністерстві охорони здоров'я України (Центральна атестаційна комісія), Міністерстві охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурних підрозділах з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій (далі – атестаційні комісії).

6. Атестаційні комісії проводять атестацію лікарів безпосередньо підпорядкованих закладів охорони здоров'я та фізичних осіб - підприємців, які одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики та ліцензії на діяльність банків пуповинної крові інших тканин і клітин людини, лікарів, які працюють за наймом у суб'єктів господарювання, що зареєстровані в установленому порядку як юридичні особи, лікарів медико-профілактичного профілю та лікарів установ соціального захисту населення на відповідній території.

Лікарі, які працюють у закладах охорони здоров'я, підпорядкованих суб'єктам, що не мають своїх атестаційних комісій, проходять атестацію з додержанням вимог цього Положення в атестаційних комісіях Міністерства охорони здоров'я України.

7. Центральна атестаційна комісія:

1) проводить атестацію керівників, їх заступників, штатних та позаштатних головних спеціалістів Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, керівників, їх заступників закладів та установ медико-профілактичного профілю, керівників, їх заступників, спеціалістів закладів охорони здоров'я, підпорядкованих Міністерству охорони здоров'я України, керівників, їх заступників центрів (бюро) медико-соціальної експертизи, лікарів медико-соціальних експертних комісій та лікарів підприємств, установ, організацій усіх форм власності.

У Центральній атестаційній комісії атестуються відповідно до профілю клінічної та медико-профілактичної роботи наукові та науково-педагогічні працівники вищих медичних навчальних закладів, закладів післядипломної освіти, науково-дослідних медичних установ, які в установленому законодавством порядку допущені до лікарської діяльності, згідно з цим Положенням;

2) вирішує питання легалізації посвідчень про наявність кваліфікаційних категорій, виданих за межами України;

3) здійснює методичне керівництво роботою атестаційних комісій в Україні.

8. До складу атестаційної комісії входять: працівники Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних (міських) державних адміністрацій, а також представники соціальних партнерів, організацій роботодавців та профспілок, керівники закладів охорони здоров'я, науково-педагогічні працівники вищих медичних навчальних закладів, науково-дослідних інститутів тощо (за їх згодою).

Члени атестаційної комісії входять до її складу на добровільних засадах.

У проведенні атестації повинні брати участь не менше 2/3 кількості членів комісії. Рішення ухвалюється більшістю голосів присутніх на засіданні членів комісії. При рівному розподілі голосів голос голови комісії є вирішальним.

9. Засідання атестаційних комісій проводяться не рідше одного разу на квартал згідно зі щорічним графіком, який затверджується перед початком нового календарного року керівником вищого медичного закладу освіти або Міністерством охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурними підрозділами з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій (далі – орган охорони здоров'я), при яких створені комісії.

Атестаційна комісія веде протоколи своїх засідань. Протоколи та документи атестованих підлягають зберіганню в установленому законодавством порядку.

10. Атестація на присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій проводиться за бажанням лікаря. Лікарі, які протягом року після закінчення 5-річного строку з дати попередньої атестації не виявили бажання і не подали документи на чергову атестацію, крім випадків, передбачених абзацами четвертим – сьомим пункту 1 розділу II, пунктом 21 розділу III, пунктом 2 розділу IV цього Положення, та лікарі, яким за рішенням атестаційної комісії відмовлено у присвоєнні другої кваліфікаційної категорії, підлягають атестації на визначення знань та практичних навиків з підтвердженням звання «лікар-спеціаліст» після проходження стажування.

Особи, яким присвоєна кваліфікаційна категорія, проходять атестацію на її підтвердження не рідше одного разу на п'ять років.

За бажанням лікаря атестація на присвоєння кваліфікаційної категорії може бути проведена і через менший строк, але не раніше ніж через один рік з дати попередньої атестації.

II. Атестація на визначення знань та практичних навиків з присвоєнням (підтвердженням) звання «лікар-спеціаліст»

1. Атестації на визначення знань та практичних навиків з присвоєнням звання «лікар-спеціаліст» з конкретної лікарської спеціальності підлягають особи, які закінчують навчання в інтернатурі, а також особи, які у порядку, передбаченому наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25 грудня 1992 року № 195 «Про затвердження Переліку вищих і середніх спеціальних навчальних закладів, підготовка і отримання звання в яких дають право займатися медичною і фармацевтичною діяльністю», допущені до лікарської діяльності та пройшли курси спеціалізації або стажування.

Атестація з присвоєнням (підтвердженням) звання «лікар-спеціаліст» певної лікарської спеціальності має передувати зайняттю особою лікарської посади в закладах охорони здоров'я, що відповідає певній спеціальності, або здійсненню медичної практики за певною спеціальністю.

Особи, які не працювали більше трьох років за конкретною лікарською спеціальністю, та особи, які своєчасно не пройшли атестацію на кваліфікаційну категорію або яким відмовлено у присвоєнні другої кваліфікаційної категорії, не можуть займатися лікарською діяльністю за цією спеціальністю без попереднього проходження стажування відповідно до вимог Положення про порядок направлення на стажування лікарів, які не працювали за спеціальністю більше трьох років, і про порядок їх наступного допуску до лікарської діяльності, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 березня 1993 року № 48, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 01 квітня 1993 року за № 19.

Відповідно до Закону України «Про професійний розвиток працівників» від атестації на підтвердження звання «лікар-спеціаліст» звільняються:

працівники, які відпрацювали на відповідній посаді менше одного року;

одинокі матері або одинокі батьки, які мають дітей віком до чотирнадцяти років;

вагітні жінки та особи, що знаходяться у відпустці для догляду за дитиною або дитиною-інвалідом, інвалідом дитинства, згідно з чинним законодавством.

Строк їх атестації відстрочується на відповідний період відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а у разі, якщо дитина потребує домашнього догляду, – на період відпустки без збереження заробітної плати тривалістю, визначеною у медичному висновку, але не більш як до досягнення дитиною шестирічного віку (форма первинної облікової документації № 080-1/о «Довідка про потребу дитини (дитини-інваліда) у домашньому догляді», затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я України від 11 червня 2012 року № 430, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 12 липня 2012 року за 1173/21485), наказом по

вищому медичному навчальному закладу, при якому створена комісія, за поданням керівника закладу, установи, підприємства.

2. Склад атестаційної комісії, яка проводить атестацію на визначення знань та практичних навиків з присвоєнням (підтвердженням) звання «лікар-спеціаліст», затверджується ректором вищого медичного навчального закладу, де проводиться підготовка або перепідготовка лікарів.

Голова комісії призначається наказом ректора вищого медичного навчального закладу із числа його заступників.

До складу атестаційної комісії на правах членів входять: проректор з лікувальної роботи вищого медичного навчального закладу (закладу післядипломної освіти), декан відповідного факультету або його заступник, завідувачі кафедр, професори або доценти профільних кафедр, спеціалісти органів (закладів) охорони здоров'я, професори і доценти інших вищих медичних навчальних закладів, працівники науково-дослідних інститутів, представники соціальних партнерів, організацій роботодавців та профспілок (за їх згодою).

3. Для атестації на визначення знань та практичних навиків з присвоєнням (підтвердженням) звання «лікар-спеціаліст» до комісії не пізніше ніж за тиждень до початку її засідання подаються такі документи:

- 1) письмова заява;
- 2) копії диплома про освіту та інших документів, що в установленому законодавством порядку дають право на зайняття конкретної лікарської посади;
- 3) атестаційний листок за формою, наведеною у додатку 1 до цього Положення.

4. Атестацію на визначення знань та практичних навиків проводять за Переліком лікарських посад у закладах охорони здоров'я, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 28 жовтня 2002 року № 385, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 12 листопада 2002 року за № 892/7181 (далі – Перелік лікарських посад).

Лікарем-спеціалістом за однією зі спеціальностей, що передбачена Переліком лікарських посад, може бути лікар, який закінчив інтернатуру, магістратуру, клінічну ординатуру або аспірантуру за цією спеціальністю і має сертифікат лікаря-спеціаліста, а також особа, яка в установленому законодавством порядку допущена до медичної практики, пройшла курси спеціалізації або стажування та має необхідну за програмою теоретичну і практичну підготовку за своєю спеціальністю, володіє сучасними методами профілактики, діагностики та лікування хворих.

5. За результатами атестації на визначення знань та практичних навиків з присвоєнням (підтвердженням) звання «лікар-спеціаліст» комісія приймає такі рішення: присвоїти або відмовити у присвоєнні, підтвердити або

відмовити у підтвердженні звання «лікар-спеціаліст» з конкретної лікарської спеціальності.

Підставою відмови у присвоєнні (підтвердженні) звання «лікар-спеціаліст» є низький рівень необхідної за програмою теоретичної та практичної підготовки за своєю спеціальністю; низький рівень володіння сучасними методами профілактики, діагностики і лікування хворих в області надання медичної допомоги, що може призвести до погіршення стану пацієнта або його смерті.

При рівній кількості голосів вирішальним є голос голови атестаційної комісії.

Рішення атестаційної комісії доводиться до відома атестованого лікаря одразу після закінчення засідання комісії.

6. Протокол з рішенням атестаційної комісії про присвоєння (підтвердження) звання «лікар-спеціаліст» з конкретної лікарської спеціальності затверджується у десятиденний строк наказом по вищому медичному навчальному закладу, при якому створена комісія.

7. Особі, якій за результатами атестації на визначення знань та практичних навиків присвоєно (підтверджено) звання «лікар-спеціаліст» з конкретної лікарської спеціальності, вищим медичним навчальним закладом видається сертифікат лікаря-спеціаліста за формою, наведеною у додатку 2 до цього Положення, а особі, якій відмовлено, - витяг з протоколу засідання комісії, завірений вищим медичним навчальним закладом, не пізніше трьох робочих днів з дати затвердження протоколу засідання комісії.

8. Рішення атестаційної комісії, згідно з яким особі відмовлено у присвоєнні (підтвердженні) звання «лікар-спеціаліст» з конкретної лікарської спеціальності, може бути оскаржено в установленому законодавством порядку.

9. Особа, якій за результатами атестації на визначення знань та практичних навиків відмовлено у присвоєнні (підтвердженні) звання «лікар-спеціаліст» з конкретної лікарської спеціальності, може бути використана на посадах молодшого спеціаліста з медичною освітою відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 25 грудня 1992 року № 195 «Про затвердження Переліку вищих і середніх спеціальних навчальних закладів, підготовка і отримання звання в яких дають право займатися медичною і фармацевтичною діяльністю».

III. Атестація на присвоєння кваліфікаційної категорії

1. До атестації на присвоєння кваліфікаційних категорій допускаються лікарі-спеціалісти за лікарськими спеціальностями, передбаченими

Переліком лікарських посад, які працюють за сертифікатом лікаря-спеціаліста та закінчили протягом року перед атестацією передатестаційний цикл в закладі післядипломної освіти або на факультеті післядипломної освіти.

Від передатестаційного циклу звільняються науково-педагогічні працівники кафедр вищих медичних закладів освіти, закладів і факультетів післядипломної освіти, якщо вони атестуються за профілем кафедри. Такі спеціалісти складають тільки передатестаційний іспит.

Лікарі-спеціалісти, які закінчили навчання в клінічній ординатурі чи аспірантурі і мають необхідний стаж практичної роботи за певною спеціальністю, допускаються протягом року після закінчення навчання до атестації на присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії без проходження передатестаційного циклу. Передатестаційний іспит вони складають перед закінченням навчання на кафедрах закладів післядипломної освіти, факультетів післядипломної освіти, на яких створені екзаменаційні комісії за відповідною лікарською спеціальністю.

2. Комплектування передатестаційних циклів проводиться відповідно до щорічної потреби закладів охорони здоров'я у навчанні лікарів, які підлягають атестації.

Видача путівок на передатестаційний цикл проводиться закладом післядипломної освіти або факультетом післядипломної освіти відповідно до подання органу охорони здоров'я або за особистою заявою лікаря-спеціаліста.

3. Після закінчення передатестаційного циклу екзаменаційною комісією, яка створюється на відповідній кафедрі, проводиться іспит. Лікарям, які успішно склали іспит, вищим медичним навчальним закладом видається свідоцтво про складання іспиту зі спеціальності після проведення передатестаційного циклу за формою, наведеною у додатку 3 до цього Положення, з рекомендацією про присвоєння відповідної кваліфікаційної категорії.

Лікарі, які отримали незадовільну оцінку на іспиті, після передатестаційного циклу допускаються до складання повторного іспиту тільки після закінчення нового передатестаційного циклу в порядку, встановленому Положенням про проведення іспитів на передатестаційних циклах, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18 травня 1994 року № 73, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05 липня 1994 року за № 146/355.

4. Лікарі, які бажають пройти атестацію на присвоєння кваліфікаційної категорії, подають необхідні документи до атестаційної комісії не пізніше як за два місяці до початку її роботи.

До атестаційної комісії подаються:

- 1) заява лікаря у довільній формі;
- 2) звіт про професійну діяльність за останні три роки, затверджений керівником установи, в якій лікар працює (фізичні особи - підприємці, які одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, звіт затверджують особисто);
- 3) заповнений атестаційний листок;
- 4) свідоцтво вищого медичного навчального закладу про складання іспиту зі спеціальності після проведення передатестаційного циклу;
- 5) копії документів: диплома, трудової книжки, сертифіката лікаря-спеціаліста або посвідчення про наявність кваліфікаційної категорії (за наявності).

Лікарі, які змінювали місце роботи за останні 3 роки, подають звіти також з попередніх місць роботи, затверджені керівниками цих закладів.

5. У звіті довільної форми обсягом не більше 20 сторінок друкованого тексту лікар викладає основні функції та особливості його професійної діяльності, показники роботи, передбачені статистичними формами, їх аналіз тощо.

6. Атестаційна комісія виносить своє рішення про присвоєння лікарю-спеціалісту кваліфікаційної категорії на підставі документів, поданих відповідно до пункту 4 цього розділу, та результатів співбесіди зі спеціалістом, яку проводять члени атестаційної комісії.

7. Кваліфікація лікарів-спеціалістів визначається атестаційною комісією за трьома кваліфікаційними категоріями:

друга кваліфікаційна категорія присвоюється лікарям-спеціалістам зі стажем роботи за певною спеціальністю понад п'ять років, які мають необхідну за програмою теоретичну та практичну підготовку за своєю спеціальністю, володіють сучасними методами профілактики, діагностики і лікування хворих.

Лікарям, які працюють на посадах лікарів загальної практики – сімейних лікарів, лікарів-терапевтів дільничних та лікарів-педіатрів дільничних у сільських лікарських амбулаторіях, дільничних лікарнях та амбулаторіях загальної практики – сімейної медицини, лікарів з медицини невідкладних станів системи екстреної медичної допомоги, на посадах лікарів-епідеміологів, лікарів-паразитологів, лікарів з гігієни праці, лікарів з гігієни дітей та підлітків, лікарів з гігієни харчування та лікарів з комунальної гігієни закладів охорони здоров'я, що розташовані у сільських районах, друга кваліфікаційна категорія може бути присвоєна за наявності стажу роботи понад три роки;

перша кваліфікаційна категорія присвоюється лікарям-спеціалістам зі стажем роботи за певною спеціальністю понад сім років, які мають необхідну

за програмою теоретичну та практичну підготовку за своєю та за суміжними спеціальностями, володіють сучасними методами профілактики, діагностики і лікування хворих.

Лікарям, які працюють на посадах лікарів загальної практики – сімейних лікарів, лікарів-терапевтів дільничних та лікарів-педіатрів дільничних у сільських лікарських амбулаторіях, дільничних лікарнях та амбулаторіях загальної практики – сімейної медицини, лікарів з медицини невідкладних станів системи екстреної медичної допомоги, на посадах лікарів-епідеміологів, лікарів-паразитологів, лікарів з гігієни праці, лікарів з гігієни дітей та підлітків, лікарів з гігієни харчування та лікарів з комунальної гігієни закладів охорони здоров'я, що розташовані у сільських районах, перша кваліфікаційна категорія може бути присвоєна за наявності стажу роботи понад п'ять років;

вища кваліфікаційна категорія присвоюється лікарям-спеціалістам, які мають стаж роботи за певною спеціальністю понад десять років і високу теоретичну та практичну професійну підготовку згідно з програмою, володіють сучасними методами профілактики, діагностики і лікування хворих за своєю та суміжними спеціальностями.

Лікарям, які працюють на посадах лікарів загальної практики – сімейних лікарів, лікарів-терапевтів дільничних та лікарів-педіатрів дільничних у сільських лікарських амбулаторіях, дільничних лікарнях та амбулаторіях загальної практики – сімейної медицини, лікарів з медицини невідкладних станів системи екстреної медичної допомоги, на посадах лікарів-епідеміологів, лікарів-паразитологів, лікарів з гігієни праці, лікарів з гігієни дітей та підлітків, лікарів з гігієни харчування та лікарів з комунальної гігієни закладів охорони здоров'я, що розташовані у сільських районах, вища кваліфікаційна категорія може бути присвоєна за наявності стажу роботи понад сім років.

8. Присвоєння кваліфікаційних категорій рекомендовано здійснювати у такій послідовності: друга, перша, вища. Якщо лікар має відповідний стаж роботи і відповідає рівню знань, атестаційна комісія може прийняти рішення про присвоєння більш високої категорії.

9. До стажу роботи за спеціальністю для атестації на кваліфікаційну категорію зараховуються періоди роботи, навчання в інтернатурі, магістратурі, клінічній ординатурі й аспірантурі за цією спеціальністю.

Робота в органах охорони здоров'я, служба у Збройних Силах України та інших військових формуваннях зараховуються до стажу роботи за будь-якою спеціальністю.

Підприємницька діяльність за однією з лікарських спеціальностей, що підтверджується відповідними документами, зараховується до стажу роботи за цією спеціальністю.

10. Лікарям, що атестуються за спеціальністю «Організація і управління охороною здоров'я», до стажу роботи зараховуються періоди навчання в клінічній ординатурі й аспірантурі за будь-якою спеціальністю.

Лікарям, призначеним на посади керівників, їх заступників Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, закладів, установ та підприємств охорони здоров'я, кваліфікаційна категорія за спеціальністю «Організація і управління охороною здоров'я» може бути присвоєна після трьох років роботи на цих посадах з урахуванням стажу роботи та кваліфікаційної категорії з лікарської спеціальності, з якої спеціаліст мав відповідну підготовку.

11. Лікарям за спеціальністю «Медицина невідкладних станів» до стажу роботи для проходження атестації з цієї спеціальності зараховується період роботи лікарем з медицини невідкладних станів системи екстреної медичної допомоги, лікарем-терапевтом, лікарем-педіатром, лікарем-хірургом, лікарем-акушером-гінекологом, лікарем-кардіологом, лікарем-невропатологом та лікарем-анестезіологом з урахуванням наявної кваліфікаційної категорії із зазначених спеціальностей.

Лікарям, які працюють на посадах дитячих спеціалістів, зараховується стаж роботи за цими спеціальностями у лікувально-профілактичних закладах для дорослих і для дітей.

Лікарям для атестації за спеціальностями «Психіатрія», «Наркологія», «Психотерапія», «Судово-психіатрична експертиза» до стажу роботи зараховуються періоди роботи на посадах лікаря-психіатра, лікаря-нарколога, лікаря-психотерапевта та лікаря - судово-психіатричного експерта.

Лікарям за спеціальністю «Трансфузіологія» до стажу роботи для проходження атестації з цієї спеціальності зараховуються періоди роботи лікарем-хірургом станції (відділення) переливання крові, лікарем-гематологом, лікарем-гематологом дитячим та лікарем-анестезіологом.

До стажу роботи для атестації за спеціальностями «Гастроентерологія», «Дієтологія», «Кардіологія», «Ревматологія», «Нефрологія», «Пульмонологія», «Геріатрія», «Алергологія», «Гематологія», «Ендокринологія» зараховуються періоди роботи на посаді лікаря-терапевта.

До стажу роботи за спеціальностями «Неонатологія», «Підліткова терапія», «Дитяча гастроентерологія», «Дитяча кардіоревматологія», «Дитяча пульмонологія», «Дитяча алергологія», «Дитяча гематологія», «Дитяча ендокринологія», «Дитяча неврологія», «Дитяча психіатрія», «Дитяча офтальмологія», «Дитяча онкологія» і «Дитяча нефрологія» зараховуються періоди роботи на посаді лікаря-педіатра.

До стажу роботи за спеціальностями «Дитяча ортопедія і травматологія», «Дитяча урологія» зараховуються періоди роботи на посаді лікаря-хірурга дитячого.

До стажу роботи для атестації за спеціальностями «Судово-медична гістологія», «Судово-медична імунологія», «Судово-медична криміналістика», «Судово-медична цитологія», «Судово-медична токсикологія» зараховуються періоди роботи на посаді лікаря - судово-медичного експерта.

До стажу роботи для атестації за спеціальностями «Рентгенологія», «Ультразвукова діагностика», «Радіонуклідна діагностика», «Променева терапія» зараховуються періоди роботи на посаді лікаря-радіолога.

До стажу роботи для атестації за спеціальністю «Загальна практика - сімейна медицина» зараховуються періоди роботи на посадах лікаря-педіатра, лікаря-терапевта, лікаря-терапевта підліткового, лікаря-терапевта дільничного, лікаря-педіатра дільничного, лікаря-терапевта цехової лікарської дільниці, лікаря з суднової медицини, лікаря з медицини невідкладних станів.

До стажу роботи для атестації за спеціальностями «Терапевтична стоматологія», «Хірургічна стоматологія», «Ортопедична стоматологія», «Ортодонтія», «Дитяча стоматологія» зараховуються періоди роботи на посаді лікаря-стоматолога.

Лікарям, призначеним на посади лікарів загальної практики - сімейних лікарів, кваліфікаційна категорія за спеціальністю «Загальна практика - сімейна медицина» може бути присвоєна після трьох років роботи на цій посаді з урахуванням стажу роботи та кваліфікаційної категорії за лікарськими спеціальностями: «Терапія», «Підліткова терапія», «Педіатрія», «Медицина невідкладних станів» та «Суднова медицина».

До стажу роботи для атестації за спеціальностями «Судинна хірургія», «Торакальна хірургія», «Хірургія серця і магістральних судин», «Проктологія», «Ендоскопія», «Комбустіологія», «Ортопедія і травматологія», «Трансплантологія» зараховуються періоди роботи на посаді лікаря-хірурга.

12. До стажу роботи для проходження атестації за спеціальностями «Дезінфекційна справа», «Паразитологія», «Бактеріологія», «Вірусологія», «Лабораторна імунологія» зараховуються періоди роботи на посаді лікаря-епідеміолога.

13. До стажу роботи для проходження атестації за спеціальностями «Гігієна праці», «Гігієна харчування», «Гігієна дітей і підлітків», «Комунальна гігієна», «Радіаційна гігієна» зараховуються періоди роботи на посаді лікаря із загальної гігієни.

14. Атестація лікарів проводиться за спеціальностями як за основним місцем роботи, так і за сумісництвом.

15. Лікарі, які працюють у Міністерстві охорони здоров'я України, Міністерстві охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурних підрозділах з питань охорони здоров'я обласних (міських) державних адміністрацій, в об'єднаннях профспілок виконавчих апаратів та їх організаціях, у Товаристві Червоного Хреста, атестуються за спеціальністю «Організація і управління охороною здоров'я», а також за іншими спеціальностями, якщо вони працюють за сумісництвом у закладах охорони здоров'я.

16. Склад атестаційної комісії, яка формується із підкомісії за профілем надання медичної та медико-профілактичної допомоги населенню для проведення співбесіди з лікарями, затверджується наказом органу охорони здоров'я, при якому вона створюється.

Оновлення складу атестаційних комісій здійснюється щороку.

До складу підкомісії атестаційної комісії за профілем надання медичної та медико-профілактичної допомоги входять: працівники Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, представники соціальних партнерів, організацій роботодавців та профспілок, науково-педагогічні працівники вищих медичних навчальних закладів, науково-дослідних інститутів тощо (за їх згодою).

17. За результатами атестації на присвоєння кваліфікаційної категорії комісія приймає такі рішення: присвоїти кваліфікаційну категорію або відмовити у присвоєнні кваліфікаційної категорії з конкретної лікарської спеціальності.

Підставою відмови у присвоєнні кваліфікаційної категорії є низький рівень необхідної за програмою теоретичної та практичної підготовки за своєю спеціальністю; низький рівень володіння сучасними методами профілактики, діагностики і лікування хворих в області надання медичної допомоги, які можуть призвести до погіршення стану пацієнта або його смерті.

У разі відмови у присвоєнні кваліфікаційної категорії, на яку претендує лікар, комісія може підтвердити раніше присвоєну категорію чи понизити її.

Якщо атестація відбулася позачергово, дата наступної атестації встановлюється у новий п'ятирічний строк.

18. Протокол з рішенням комісії про присвоєння кваліфікаційної категорії затверджується наказом органу охорони здоров'я, при якому створена комісія, в десятиденний строк з дня атестації.

19. Лікарям, яким присвоєно (змінено) кваліфікаційну категорію, органом охорони здоров'я, при якому створена атестаційна комісія, видається посвідчення за формою, наведеною у додатку 4 до цього Положення; лікарям, яким підтверджено попередню кваліфікаційну категорію, ставиться відповідна відмітка у раніше виданому посвідченні або видається нове посвідчення, якщо відсутнє місце для відміток у попередньому посвідченні, у двотижневий строк з дня атестації.

Особам, яким відмовлено у присвоєнні другої кваліфікаційної категорії, видається витяг з протоколу засідання комісії, завіреним органом охорони здоров'я, у двотижневий строк з дня атестації.

20. Рішення атестаційної комісії, згідно з яким особі відмовлено у присвоєнні кваліфікаційної категорії, може бути оскаржено в установленому законодавством порядку.

21. Відповідно до Закону України «Про професійний розвиток працівників» від чергової атестації (переатестації) звільняються:

працівники, які відпрацювали на відповідній посаді менше одного року;

одинокі матері або одинокі батьки, які мають дітей віком до чотирнадцяти років;

вагітні жінки та особи, що знаходяться у відпустці для догляду за дитиною або дитиною-інвалідом, інвалідом дитинства згідно з чинним законодавством, за наявності у них кваліфікаційної категорії.

Відповідна кваліфікаційна категорія підтверджується наказом органу охорони здоров'я, при якому створена комісія, за поданням керівника підприємства, установи, організації.

22. За виробничої потреби або з інших об'єктивних причин (стан здоров'я лікаря, переведення на посади лікарів загальної практики – сімейних лікарів та лікарів з медицини невідкладних станів, у зв'язку з проведенням реформування системи охорони здоров'я первинної медичної допомоги та екстреної медичної допомоги тощо, надзвичайні ситуації природного і техногенного характеру, військові дії тощо) строк атестації лікарів на підтвердження кваліфікаційної категорії може бути перенесено наказом по органу охорони здоров'я, при якому створена атестаційна комісія, де має атестуватися лікар, на строк не більше одного року за поданням керівника підприємства, установи, організації.

IV. Атестація на підтвердження кваліфікаційної категорії

1. Атестації на підтвердження кваліфікаційної категорії підлягають (за бажанням) особи, яким присвоєні кваліфікаційні категорії, у строк до п'яти років з дня попередньої атестації.

2. Відповідно до Закону України «Про професійний розвиток працівників» від чергової атестації, за наявності у них кваліфікаційної категорії, на підтвердження кваліфікаційної категорії звільняються:

працівники, які відпрацювали на відповідній посаді менше одного року;

одинокі матері або одинокі батьки, які мають дітей віком до чотирнадцяти років;

вагітні жінки та особи, що знаходяться у відпустці для догляду за дитиною або дитиною-інвалідом, інвалідом дитинства згідно з чинним законодавством.

Відповідна кваліфікаційна категорія підтверджується наказом органу охорони здоров'я, при якому створена комісія, за поданням керівника підприємства, установи, організації.

3. Перед атестацією на підтвердження кваліфікаційної категорії лікарі проходять курси підвищення кваліфікації або передатестаційний цикл в закладах післядипломної освіти або на факультетах післядипломної освіти лікарів.

Атестація на підтвердження кваліфікаційної категорії проводиться без співбесіди з лікарем на основі поданих документів.

4. Лікарі, які бажають пройти атестацію на підтвердження кваліфікаційної категорії, подають необхідні документи до атестаційної комісії не пізніше як за два місяці до початку її роботи.

До атестаційної комісії подаються:

1) заява лікаря;

2) звіт про професійну діяльність за останні три роки, затверджений керівником установи, в якій лікар працює (фізичні особи - підприємці, які одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, звіт затверджують особисто);

3) атестаційний листок;

4) копії документів: диплома, трудової книжки, сертифіката лікаря-спеціаліста або посвідчення про наявність кваліфікаційної категорії, якщо таке було видано раніше;

5) посвідчення про проходження курсів підвищення кваліфікації або свідоцтво про проведення іспиту зі спеціальності після закінчення передатестаційного циклу.

Місце проведення атестації лікарів-спеціалістів на підтвердження кваліфікаційної категорії зазначено в пунктах 6, 7 розділу I цього Положення.

5. За результатами атестації на підтвердження кваліфікаційної категорії атестаційна комісія приймає рішення щодо підтвердження кваліфікаційної категорії з конкретної лікарської спеціальності.

6. При підтвердженні лікарем кваліфікаційної категорії в посвідченні проставляється відповідна відмітка або видається нове посвідчення, якщо у попередньому не залишилось місця для відміток, у двотижневий строк з дня атестації.

**Начальник Управління роботи
з персоналом та внутрішньої безпеки**

С. Григоровська